

Pracuj s učebnicí str. 76 – 79

1. Horniny usazené neboli ..... vznikají usazováním částic rozrušených hornin (zvětralých) na zemském povrchu nebo na dně moří a oceánu (vlivem větru, vody, ledu, zemské přitažlivosti).
2. Usazené horniny dělíme podle způsobu vzniku na:
  - a)..... – tvořené zpevněnými nebo nezpevněnými úlomky hornin či minerálů
  - b)..... – vznikají krystalizací z roztoků
  - c)..... – vznikají z rostlinných nebo živočišných zbytků
3. Usazené horniny tvoří ..... Více vrstev nad sebou vytváří.....
4. Mocnost je ..... Spodní vrstva je vždy ....., než ta nadní. **Vrstvy obsahující stejné zbytky zkamenělin jsou stejně staré.**
5. Vypiš **tučně** vytiskněné příklady usazenin:
  - a) úlomkovité usazeniny (9) - .....
  - .....
  - b) chemické usazeniny (5): .....
  - .....
  - c) organické usazeniny (6).....
  - .....

Pamatuj: Stmelením a zpevněním štěrku vzniká slepenec.

zrn písku vzniká pískovec.

jílu vzniká jílovec nebo jílovitá břidlice, opuka.

Doplň:

- a) ____ – vzniká nahromaděním zbytků odumřelých částí rostlin (mech rašeliník) v mokřadech za nedostatku přístupu kyslíku
- b) ____ - vznik - ze zbytků rostlin (plavuně, přesličky, kapradiny – vysoké až 30m) překrytými usazeninami, za zvýšeného tlaku a bez přístupu vzduchu probíhal proces prouhelňování (hnědé uhlí – vznik z jehličnanů, třetihory, černé uhlí – vznik z plavuní, přesliček, kapradin, prvohory)
- c) ____ – vznikala ze zbytků drobných vodních organismů (prvoci)

Která usazená hornina se používala ke dláždění ulic „kočičí hlavy“ .....

Pamatuj:

Uhlí, ropa, zemní plyn patří mezi **fossilní paliva – neobnovitelné přírodní zdroje**.

Zemní plyn se vyskytuje v ropných oblastech.